

2014

Direcția generală de servicii pentru contribuabili

Ghid privind declararea și plata CONTRIBUȚIILOR SOCIALE

**de către persoanele fizice care realizează
venituri din activități independente și
alte venituri precum și de către
persoanele fizice care nu realizează
venituri**

CUPRINS

1. CONTRIBUABILI LA SISTEMUL PUBLIC DE PENSII ȘI LA CEL DE ASIGURĂRI SOCIALE DE SĂNĂTATE	3
2. DECLARAREA, PLATA ȘI BAZA DE CALCUL A CONTRIBUȚIILOR SOCIALE	5
3. COTELE DE CONTRIBUȚIE	11
4. CONTRIBUȚIA DE ASIGURĂRI SOCIALE DE SĂNĂTATE DATORATĂ PENTRU ALTE CATEGORII DE VENITURI	11
5. CONTRIBUȚIA DE ASIGURĂRI SOCIALE DE SĂNĂTATE DATORATĂ DE PERSOANELE FIZICE CARE NU RELIZEAZĂ	12
6. UNDE SE EFECTUEAZĂ PLATA CONTRIBUȚIILOR SOCIALE?	13
7. CUM SE POT OBTINE INFORMATII SUPLIMENTARE?	13

1. Contribuabili la sistemul public de pensii și la cel de asigurări sociale de sănătate

Persoanele fizice care, potrivit prevederilor Codului fiscal au calitatea de contribuabili la sistemul public de pensii și la cel de asigurări sociale de sănătate, după caz, sunt:

- a) **întreprinzătorii titulari ai unei întreprinderi individuale;**
- b) **membrii întreprinderii familiale;**
- c) **persoanele cu statut de persoană fizică autorizată să desfășoare activități economice;**
- d) **persoanele care realizează venituri din profesii libere;**
- e) **persoanele care realizează venituri din drepturi de proprietate intelectuală, la care impozitul pe venit se determină pe baza datelor din evidența contabilă în partidă simplă;**
- f) **persoanele care realizează venituri, în regim de reținere la sursă a impozitului pe venit, respectiv:**
 - venituri din drepturi de proprietate intelectuală;
 - venituri din activități desfășurate în baza contractelor/convențiilor civile încheiate potrivit Codului civil, precum și a contractelor de agent. **Fac excepție** veniturile din activități desfășurate în baza contractelor/convențiilor civile încheiate potrivit Codului civil obținute de contribuabilii care desfășoară activități economice în mod independent sau exercită profesii libere și sunt înregistrați fiscal potrivit legislației în materie;
 - venituri din activitatea de expertiză contabilă și tehnică, judiciară și extrajudiciară;
 - venitul obținut de o persoană fizică dintr-o asocierie cu o persoană juridică contribuabil, potrivit titlului IV¹ din Codul fiscal, care nu generează o persoană juridică.
 - venituri din asocierile fără personalitate juridică dintre persoane fizice rezidente și persoane juridice române;
- g) **persoanele care realizează venituri din activitățile agricole, respectiv venituri din :**
 - cultivarea produselor agricole vegetale;
 - exploatarea pepinierelor viticole, pomicole și altele asemenea;
 - creșterea și exploatarea animalelor, inclusiv din valorificarea produselor de origine animală, în stare naturală;
- h) **persoanele care realizează:**
 - **venituri din silvicultură și piscicultură**, reprezentând veniturile obținute din recoltarea și valorificarea produselor specifice fondului forestier național, respectiv a produselor lemnoase și nelemnoase, precum și cele obținute din exploatarea amenajărilor piscicole;
 - **venituri definite la lit. g) pentru care nu au fost stabilite norme de venit și care se supun impunerii** potrivit prevederilor cap. II din Codul fiscal «**Venituri din activități independente**», venitul net anual fiind determinat în sistem real, pe baza datelor din contabilitatea în partidă simplă. Pentru aceste venituri sunt aplicabile regulile de impunere proprii veniturilor din activități independente pentru care venitul net anual se determină în sistem real.
- i) **persoanele care realizează venituri din cedarea folosinței bunurilor.**

- ◆ Persoanele prevăzute la lit. a) - i) datorează contribuții sociale obligatorii pentru veniturile realizate, **numai dacă aceste venituri sunt impozabile** potrivit Codului fiscal.
- ◆ Plătitorii de venit calculează, rețin și virează contribuțiile sociale numai pentru persoanele fizice care realizează venituri de natura celor prevăzute la lit. f) și h), **altele decât cele care desfășoară activități economice în mod independent sau exercită profesii libere și sunt înregistrate fiscal potrivit legislației în materie.**

◆ **NU datorează contribuția de asigurări sociale**

- **persoanele care realizează venituri din activitățile agricole**, respectiv venituri din:
 - cultivarea produselor agricole vegetale;
 - exploatarea pepinierelor viticole, pomicole și altele asemenea;
 - creșterea și exploatarea animalelor, inclusiv din valorificarea produselor de origine animală, în stare naturală;
- **persoanele care realizează venituri din silvicultură și piscicultură**, reprezentând veniturile obținute din recoltarea și valorificarea produselor specifice fondului forestier național, respectiv a produselor lemnoase și nelemnoase, precum și cele obținute din exploatarea amenajărilor piscicole;
- **persoanele care realizează venituri definite la lit. g)** pentru care nu au fost stabilite norme de venit și care se supun impunerii potrivit prevederilor cap. II din Codul fiscal «Venituri din activități independente», venitul net anual fiind determinat în sistem real, pe baza datelor din contabilitatea în partidă simplă;
- **persoanele care realizează venituri din cedarea folosinței bunurilor;**
- **persoanele care realizează venituri ca urmare a încadrării în una sau mai multe dintre situațiile prezentate la lit. a) - h) și care realizează în același timp venituri din salarii sau asimilate salariilor și orice alte venituri din desfășurarea unei activități dependente, venituri din pensii și venituri sub forma indemnizațiilor de șomaj, asigurate în sistemul public de pensii, persoanele asigurate în sisteme proprii de asigurări sociale neintegrate în sistemul public de pensii, care nu au obligația asigurării în sistemul public de pensii, precum și persoanele care au calitatea de pensionari ai acestor sisteme;**
- **persoanele fizice care realizează venituri dintr-o asociere cu o persoană juridică contribuabil, potrivit titlului IV¹ din Codul fiscal, care nu generează o persoană juridică;**
- **persoanele fizice rezidente asociate cu persoane juridice române, pentru veniturile realizate atât în România cât și în străinătate din asocieri fără personalitate juridică.**

◆ **NU se datorează contribuția de asigurări sociale de sănătate pentru veniturile din drepturi de proprietate intelectuală**, dacă persoanele fizice respective realizează și venituri din:

- salarii/asimilate salariilor;
- indemnizații de șomaj;
- pensii;
- cele menționate la lit. a) - d), g) și h), mai sus prezentate;
- activități desfășurate în baza contractelor/convențiilor civile încheiate potrivit Codului civil, precum și a contractelor de agent, **cu excepția** veniturilor din activități desfășurate în baza contractelor/convențiilor civile încheiate potrivit Codului civil obținute de contribuabilii care desfășoară activități economice în mod independent sau exercită profesii libere și sunt înregistrați fiscal potrivit legislației în materie;

- activitatea de expertiză contabilă și tehnică, judiciară și extrajudiciară;
- asociere cu o persoană juridică contribuabil, potrivit titlului IV¹ din Codul fiscal, care nu generează o persoană juridică;
- asocierile fără personalitate juridică, respectiv asocierile dintre persoanele fizice rezidente asociate cu persoane juridice române, pentru veniturile realizate atât în România cât și în străinătate din asocieri fără personalitate juridică.

◆ **Persoanele care realizează într-un an fiscal următoarele venituri datorează contribuția de asigurări sociale de sănătate asupra tuturor acestor venituri:**

- venituri din salarii;
- venituri asimilate salariilor;
- venituri din pensii;
- venituri sub forma indemnizațiilor de șomaj;
- venituri menționate la lit. a) - d), g), h) și i), mai sus prezentate;
- venituri din activități desfășurate în baza contractelor/convențiilor civile încheiate potrivit Codului civil, precum și a contractelor de agent, cu excepția veniturilor din activități desfășurate în baza contractelor/convențiilor civile încheiate potrivit Codului civil obținute de contribuabilii care desfășoară activități economice în mod independent sau exercită profesii libere și sunt înregistrați fiscal potrivit legislației în materie;
- venituri din activitatea de expertiză contabilă și tehnică, judiciară și extrajudiciară;
- venituri obținute de o persoană fizică dintr-o asociere cu o persoană juridică contribuabil, potrivit titlului IV¹, care nu generează o persoană juridică;
- venituri din asocieri cu persoane juridice române, pentru veniturile realizate atât în România cât și în străinătate din asocieri fără personalitate juridică.

2. DECLARAREA, PLATA ȘI BAZA DE CALCUL A CONTRIBUȚIILOR SOCIALE

Declararea veniturilor care reprezintă baza lunară de calcul al contribuțiilor de asigurări sociale de sănătate se realizează prin:

- **declarația de venit estimat/norma de venit** (formular D220)
- **declarația privind venitul realizat** (formular D200).

Declararea veniturilor care reprezintă baza lunară de calcul al contribuțiilor de asigurări sociale se realizează prin **declarația privind venitul asigurat la sistemul public de pensii**.

Prin Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 874/2012, publicat în Monitorul Oficial nr. 421/25.06.2012, s-a aprobat modelul, conținutul, modalitatea de depunere și de gestionare a declarației privind venitul asigurat la sistemul public de pensii – formular 600, care se află postat pe site-ul ANAF: www.anaf.ro și care poate fi vizualizat accesând următorul link:

http://static.anaf.ro/static/10/Anaf/formulare/decl_600_2012.pdf

Venitul declarat în formularul 600, constituie baza lunară de calcul pentru stabilirea obligațiilor lunare de plată reprezentând contribuție de asigurări sociale, pe care contribuabilii sunt obligați să le efectueze în cursul anului.

- ◆ „Declarația privind venitul asigurat la sistemul public de pensii” – **formularul 600 se depune anual, până la data de 31 ianuarie inclusiv a anului pentru care se datorează contribuția de asigurări sociale**¹.

Contribuabilii care se încadrează la lit. a) - e) și care încep o activitate în cursul anului, au obligația completării și depunerii declarației 600 în termen de 15 zile de la data producerii evenimentului.

Declarația se completează în două exemplare, originalul se depune la organul fiscal competent iar copia se păstrează de către contribuabil sau de către împuternicitul acestuia.

Declarația se depune, pe suport hârtie, direct la registratura organului fiscal sau la oficiul poștal, prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire sau prin mijloace electronice de transmitere la distanță ca metodă alternativă de depunere a declarațiilor, în conformitate cu prevederile legale.

Data depunerii declarației este data înregistrării acesteia la organul fiscal, data depunerii la poștă, sau data înregistrării acesteia pe portal, astfel cum rezultă din mesajul electronic transmis de sistemul de tranzacționare a informațiilor, cu condiția validării conținutului declarațiilor, după caz.

Neîndeplinirea la termen a obligațiilor de declarare prevăzute de lege constituie contravenție și se sancționează potrivit prevederilor legale în vigoare².

◆ Organul fiscal competent

Organul fiscal competent este organul fiscal în a cărui rază teritorială se află adresa unde contribuabilul își are domiciliul, potrivit legii sau adresa unde locuiește efectiv, în cazul în care aceasta este diferită de domiciliu.

Competența de administrare în cazul persoanelor fizice care nu au domiciliul în România dar care obțin venituri în România, revine organului fiscal în a cărui rază teritorială se află sursa de venit.

- ◆ În cazul impunerii în sistem real, obligațiile anuale de plată a **contribuției de asigurări sociale de sănătate se determină pe baza declarației privind venitul realizat**, prin aplicarea cotei de 5,5% pentru contribuția individuală, asupra următoarelor **baze de calcul**:

- pentru persoanele prevăzute la lit. a) – e), diferența dintre totalul veniturilor încasate și cheltuielile efectuate în scopul realizării acestor venituri, exclusiv cheltuielile reprezentând contribuții sociale, sau valoarea anuală a normei de venit, după caz, raportată la cele 12 luni ale anului, și nu poate fi

¹ Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 882/2012 privind stabilirea termenului de depunere a declarației privind venitul asigurat la sistemul public de pensii;

² Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, coroborată cu Normele metodologice de aplicare a Codului de procedură fiscală, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1050/2004, cu modificările și completările ulterioare, poate fi vizualizată pe site-ul Agenției Naționale de Administrare Fiscală – www.anaf.ro sau accesând următorul link:

http://static.anaf.ro/static/10/Anaf/cod_procedura/Cod_Procedura_Fiscala_cu_norme_2014.htm

mai mică decât un salariu de bază minim brut pe țară, dacă acest venit este singurul asupra căruia se calculează contribuția;

- pentru persoanele prevăzute la lit. h), diferența dintre totalul veniturilor încasate și cheltuielile efectuate în scopul realizării acestor venituri, exclusiv cheltuielile reprezentând contribuții sociale, raportată la cele 12 luni ale anului.
- ◆ În cazul contribuabililor prevăzuți la lit. g), obligațiile anuale de plată a **contribuției de asigurări sociale de sănătate** se determină pe baza **declarației privind veniturile din activități agricole impuse pe norme de venit** (formular D221) depusă la organul fiscal competent, prin aplicarea cotei de 5,5% pentru contribuția individuală, asupra bazei de calcul reprezentând valoarea anuală a normei de venit, raportată la cele 12 luni ale anului. Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate se evidențiază lunar în decizia de impunere, iar plata se efectuează în două rate egale, până la data de 25 octombrie, inclusiv și 15 decembrie, inclusiv a anului curent;
- ◆ pentru persoanele prevăzute la lit. i), cu excepția celor care realizează venituri din arendarea bunurilor agricole în regim de reținere la sursă a impozitului, baza lunară de calcul al **contribuției de asigurări sociale de sănătate** este diferența dintre venitul brut și cheltuiala deductibilă determinată prin aplicarea cotei de 25% asupra venitului brut, diferența dintre totalul veniturilor încasate și cheltuielile efectuate în scopul realizării acestor venituri, exclusiv cheltuielile reprezentând contribuții sociale, sau valoarea anuală a normei de venit, după caz, raportată la cele 12 luni ale anului, și nu poate fi mai mică decât un salariu de bază minim brut pe țară, dacă acest venit este singurul asupra căruia se calculează contribuția **Baza lunară de calcul nu poate fi mai mare decât valoarea a de 5 ori câștigul salarial mediu brut;**
- ◆ pentru contribuabilii care realizează venituri din arendarea bunurilor agricole în regim de reținere la sursă a impozitului, baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate este diferența dintre venitul brut și cheltuiala deductibilă determinată prin aplicarea cotei de 25% asupra venitului brut, și nu poate fi mai mică decât un salariu de bază minim brut pe țară, dacă acest venit este singurul asupra căruia se calculează contribuția **Baza lunară de calcul nu poate fi mai mare decât valoarea a de 5 ori câștigul salarial mediu brut.**
- ◆ Pentru persoanele prevăzute la lit. f), baza de calcul al **contribuțiilor sociale** este:
 - venitul brut stabilit prin contractul încheiat între părți;
 - diferența dintre venitul brut și cheltuiala deductibilă egală cu:
 - 20% din venitul brut, în cazul veniturilor din drepturile de proprietate intelectuală
 - 25% din venitul brut în cazul veniturilor provenind din crearea unor lucrări de artă monumentală,
 - venitul din asociere,
 - valoarea comisioanelor sau onorariile stabilite potrivit legii în cazul expertizelor tehnice judiciare și extrajudiciare,
 - orice alte venituri obținute, indiferent de denumirea acestora, pentru care se aplică reținerea la sursă a impozitului pe venit. Baza lunară de calcul al **contribuției de asigurări sociale de sănătate** nu poate fi mai mică decât un salariu de bază minim brut pe țară, **dacă acest venit este singurul asupra căruia se calculează contribuția.**

În cazul persoanelor care realizează numai venituri de natura celor prevăzute la lit. g) și h), sub nivelul salariului de bază minim brut pe țară lunar și nu fac parte din familiile beneficiare de ajutor social, baza lunară de calcul al **contribuției de asigurări sociale de sănătate** reprezintă o treime din salariul de bază minim brut pe țară.

- ◆ Pentru persoanele care obțin venituri cu regim de reținere la sursă a impozitului pe venit din:
 - drepturi de proprietate intelectuală;
 - activități desfășurate în baza contractelor/convențiilor civile încheiate potrivit Codului civil, precum și a contractelor de agent. Fac excepție veniturile din activități desfășurate în baza contractelor/convențiilor civile încheiate potrivit Codului civil obținute de contribuabilii care desfășoară activități economice în mod independent sau exercită profesii libere și sunt înregistrați fiscal potrivit legislației în materie;
 - activitatea de expertiză contabilă și tehnică, judiciară și extrajudiciară;

baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale nu poate fi mai mare decât echivalentul a de 5 ori câștigul salarial mediu brut prevăzut în legea bugetului asigurărilor sociale de stat; încadrarea în plafon se efectuează de către plătitorul de venituri.

- ◆ Pentru persoanele prevăzute la lit. a) – e), baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale este venitul declarat, care nu poate fi mai mic de 35% din câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat și nici mai mare decât echivalentul a de 5 ori acest câștig.

Contribuabilii al căror venit rămas după deducerea din venitul total realizat a cheltuielilor efectuate în scopul realizării acestui venit, respectiv valoarea anuală a normei de venit, după caz, raportat la cele 12 luni ale anului, este sub nivelul minim menționat, **nu datorează contribuție de asigurări sociale.**

- ◆ Contribuabilii care desfășoară activități impuse în sistem real, care în anul fiscal precedent au realizat venituri sub nivelul plafonului minim prevăzut de lege, **nu sunt obligați să se asigure** și nu datorează contribuție de asigurări sociale, pentru anul fiscal următor. Contribuțiile de asigurări sociale plătite în anul fiscal în care au fost realizate venituri sub nivelul plafonului prevăzut de lege **nu se restituie**, acestea fiind luate în calcul la stabilirea stagiului de cotizare și la stabilirea punctajului pentru pensionare.

- **Câștigul salarial mediu brut** menționat anterior este cel utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat și aprobat prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat.

Exemplu:

- pentru anul fiscal 2013, conform art.16 din Legea nr. 6 din 21 februarie 2013 Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2013, câștigul salarial mediu brut este de 2223 lei;
- Pentru anul fiscal 2014, conform art.16 din Legea nr.340 din 10 decembrie 2013 Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2014, câștigul salarial mediu brut este de 2298 lei.

- **Salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată** este cel stabilit prin hotărâre de guvern.

Exemplu:

- anul 2013 Hotărârea Guvernului nr. 23/22 ianuarie 2013 pentru stabilirea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată,
 - începând cu data de 1 februarie 2013 salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată este de 750 lei lunar;
 - începând cu data de 1 iulie 2013 salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată este de 800 lei lunar.

- anul 2014 Hotărârea Guvernului nr. 871/14 noiembrie 2013 pentru stabilirea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată,
 - o începând cu data de 1 ianuarie 2014, salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată se stabilește la 850 lei lunar;
 - o începând cu data de 1 iulie 2014, salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată se stabilește la 900 lei lunar.
- ◆ Stabilirea obligațiilor anuale de plată privind contribuțiile sociale se realizează de către organul fiscal competent, prin decizia de impunere.
- ◆ În cazul obligațiilor anuale de plată a [contribuției de asigurări sociale de sănătate](#), organul fiscal competent, prin decizia de impunere anuală, regularizează sumele datorate cu titlu de plăți anticipate, și efectuează încadrarea în plafoanele prevăzute de lege.
- ◆ La determinarea venitului anual bază de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate nu se iau în considerare pierderile fiscale anuale.

Plata [contribuției de asigurări sociale de sănătate](#) stabilită prin decizia de impunere anuală se efectuează în termen de cel mult 60 de zile de la data comunicării deciziei, iar sumele achitate în plus se compensează sau se restituie potrivit prevederilor Codului de procedură fiscală.

Obligațiile anuale de plată a [contribuției de asigurări sociale](#) sunt cele stabilite prin decizia de impunere.

Prin Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr.476/2013, privind modificarea Ordinului președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 52/2012 pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare prevăzute la titlul III din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, publicat în Monitorul Oficial nr. 244/29 aprilie 2013, s-a aprobat modelul și conținutul formularului 260 "Decizie de impunere privind plățile anticipate cu titlu de impozit pe venit/[contribuții de asigurări sociale de sănătate](#), precum și privind obligațiile de plată cu titlu de [contribuții de asigurări sociale](#)", utilizat de către organul fiscal competent și pentru stabilirea obligațiilor privind plățile anticipate a contribuțiilor sociale.

◆ **Plăți anticipate cu titlu de contribuții sociale**

Contribuabilii, persoane fizice, menționați la lit. a) – e), h) și lit. i), cu excepția celor care realizează venituri din arendarea bunurilor agricole, sunt obligați să efectueze în cursul anului plăți anticipate cu titlu de contribuții sociale.

În cazul contribuției de [asigurări sociale de sănătate](#), plățile anticipate se stabilesc de organul fiscal competent, prin decizie de impunere, pe baza declarației de venit estimat/norma de venit sau a declarației privind venitul realizat, după caz.

În cazul [contribuției de asigurări sociale](#), obligațiile lunare de plată se stabilesc pe baza venitului declarat. În decizia de impunere, baza de calcul al [contribuției de asigurări sociale](#) pentru contribuabilii prevăzuți la lit. a) - e) se evidentiază lunar, iar plata acestei contribuții se efectuează trimestrial, în 4 rate egale, până la data de 25 inclusiv a ultimei luni din fiecare trimestru.

Pentru contribuabilii prevăzuți la lit. a) - e), h) și i), cu excepția celor care realizează venituri din arendarea bunurilor agricole și a celor care realizează venituri din închirierea camerelor, situate în locuințe proprietate personală, în scop turistic, în decizia de impunere, baza de calcul al **contribuției de asigurări sociale de sănătate** se evidențiază lunar, iar **plata se efectuează trimestrial, în 4 rate egale**, până la data de 25 inclusiv a ultimei luni din fiecare trimestru.

În decizia de impunere, baza de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate pentru contribuabilii care realizează venituri din închirierea camerelor, situate în locuințe proprietate personală, având o capacitate de cazare în scop turistic cuprinsă între una și 5 camere inclusiv, stabilite pe bază de normă anuală de venit sau care optează pentru determinarea venitului în sistem real, precum și pentru cei care închiriază în scop turistic, în cursul anului, un număr mai mare de 5 camere de închiriat în locuințe proprietate personală, se evidențiază lunar, iar **plata se efectuează în 2 rate egale**, până la data de 25 iulie inclusiv și 25 noiembrie inclusiv.

Contribuabilii care realizează venituri din arendarea bunurilor agricole în regim de reținere la sursă a impozitului datorează contribuție individuală de asigurări sociale de sănătate în cursul anului, plătitorii de venituri având obligația calculării, reținerii și virării sumelor respective.

Pentru contribuabilii care realizează venituri de natura celor prevăzute la lit. i), cu excepția celor care realizează venituri din arendarea bunurilor agricole în regim de reținere la sursă a impozitului, încadrarea în plafonul maxim privind contribuțiile individuale de asigurări sociale de sănătate, respectiv de 5 ori câștigul salarial mediu brut, se face de către organul fiscal prin decizia de impunere.

Pentru contribuabilii care realizează venituri din arendarea bunurilor agricole în regim de reținere la sursă a impozitului, **încadrarea în plafonul maxim** privind contribuțiile individuale de asigurări sociale de sănătate, respectiv de 5 ori câștigul salarial mediu brut, **se face de către plătitorul de venit la momentul plății venitului**, iar definitivarea anuală a obligațiilor de plată a contribuției de asigurări sociale de sănătate precum și **încadrarea finală în plafonul maxim se face de către organul fiscal competent**.

Contribuabilii prevăzuți la lit. f) datorează contribuții sociale individuale în cursul anului, sub forma plăților anticipate, **plătitorii de venituri având obligația calculării, reținerii și virării sumelor respective**.

Plătitorii de venit calculează, rețin și virează contribuțiile sociale numai pentru persoanele fizice care realizează venituri de natura celor prevăzute la lit. f), altele decât cele care desfășoară activități economice în mod independent sau exercită profesii libere și sunt înregistrate fiscal potrivit legislației în materie.

Prin excepție, plătitorii de venit calculează, rețin și virează contribuțiile sociale pentru persoanele fizice care realizează venituri în baza contractelor de agent.

Contribuțiile reținute la sursă se virează până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care a fost plătit venitul, respectiv a lunii următoare trimestrului în care s-a plătit venitul, **în funcție de perioada fiscală aleasă de plătitorul de venit**.

❖ **În situația în care contribuabilii prevăzuți la lit. a) - e) nu depun declarația privind venitul asigurat la sistemul public de pensii**, organul fiscal stabilește prin estimare baza lunară de calcul a contribuției de asigurări sociale la nivelul minim prevăzut, respectiv 35% din câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat.

3. COTELE DE CONTRIBUȚIE

Cotele de contribuție³ pentru contribuabilii prevăzuți la lit. a) - i) sunt:

- **cota integrală**, pentru contribuția de asigurări sociale, corespunzătoare condițiilor normale de muncă, potrivit legii;
- **cota individuală**, pentru contribuția de asigurări sociale de sănătate.

Contribuabilii cu regim de reținere la sursă a impozitului pe venit **datorează contribuția individuală de asigurări sociale**.

4. CONTRIBUȚIA DE ASIGURĂRI SOCIALE DE SĂNĂTATE DATORATĂ PENTRU ALTE CATEGORII DE VENITURI

Contribuția de asigurări sociale de sănătate se datorează și de către persoanele care realizează venituri din:

- investiții;
- premii și câștiguri din jocuri de noroc;
- operațiunea de fiducie;
- alte surse.

Au obligația plății contribuției de asigurări sociale de sănătate asupra veniturilor menționate anterior, **persoanele care** într-un an fiscal **nu realizează și:**

- venituri din salarii;
- venituri asimilate salariilor;
- venituri din pensii;
- venituri sub forma indemnizațiilor de șomaj;
- venituri menționate la lit. a) - d), g), și h) , mai sus prezentate;
- venituri din activități desfășurate în baza contractelor/convențiilor civile încheiate potrivit Codului civil, precum și a contractelor de agent, cu excepția veniturilor din activități desfășurate în baza contractelor/convențiilor civile încheiate potrivit Codului civil obținute de contribuabilii care desfășoară activități economice în mod independent sau exercită profesii libere și sunt înregistrați fiscal potrivit legislației în materie;
- venituri din activitatea de expertiză contabilă și tehnică, judiciară și extrajudiciară;
- venituri obținute de o persoană fizică dintr-o asocierie cu o persoană juridică contribuabil, potrivit titlului IV¹, care nu generează o persoană juridică;
- venituri din asocieri cu persoane juridice române, pentru veniturile realizate atât în România cât și în străinătate din asocieri fără personalitate juridică.

Baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate nu poate fi mai mică decât un salariu de bază minim brut pe țară.

Baza de calcul se stabilește astfel:

- pentru veniturile din investiții, baza de calcul al contribuției este, după caz : diferența pozitivă dintre prețul de vânzare și prețul de cumpărare pe tipuri de titluri de valori, diferența pozitivă între prețul de răscumpărare și prețul de cumpărare/subscriere (în cazul transferului dreptului de proprietate asupra titlurilor de participare la fondurile deschise de investiții), diferența pozitivă între

³ **cota integrală pentru contribuția de asigurări sociale, corespunzătoare condițiilor normale de muncă este de 31,3%, cota individuală, pentru contribuția de asigurări sociale de sănătate este de 5,5%;**

prețul de vânzare și valoarea nominală/prețul de cumpărare (în cazul transferului dreptului de proprietate asupra părților sociale);

- - pentru veniturile din premii și câștiguri din jocuri de noroc, baza de calcul al contribuției este diferența dintre venitul din premii sau din jocuri de noroc și suma reprezentând venit neimpozabil (600 lei);
- - pentru veniturile din operațiunea de fiducie, baza de calcul al contribuției este venitul brut realizat de beneficiar, cu excepția cazului în care acesta este și constitutorul;
- - pentru veniturile din alte surse, baza de calcul al contribuției este, venitul brut realizat.

Contribuția de asigurări sociale de sănătate datorată de persoanele fizice care obțin veniturile menționate anterior se stabilește de către organul fiscal competent prin decizia de impunere anuală, pe baza informațiilor din declarația privind venitul realizat sau din declarația privind calcularea și reținerea impozitului pentru fiecare beneficiar de venit, precum și pe baza altor informații din evidența fiscală, după caz.

Contribuția de asigurări sociale de sănătate se calculează în anul următor celui de realizare a venitului, prin aplicarea cotei individuale de contribuție asupra bazelor de calcul menționate anterior, se comunică de organul fiscal prin **decizia de impunere anuală** și se achită în termen de cel mult 60 de zile de la data comunicării deciziei.

5. CONTRIBUȚIA DE ASIGURĂRI SOCIALE DE SĂNĂTATE DATORATĂ DE PERSOANELE FIZICE CARE NU REALIZEAZĂ VENITURI

Persoanele care nu realizează venituri, **pentru a dobândi calitatea de asigurat**, au obligația plății contribuției individuale lunare de asigurări sociale de sănătate.

Baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate o reprezintă valoarea salariului minim brut pe țară, stabilit prin hotărâre a guvernului.

Plata contribuției de asigurări sociale de sănătate pentru această categorie de persoane fizice, se efectuează lunar, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se datorează contribuția.

- ◆ Persoanele care au obligația de a se asigura și nu pot dovedi plata contribuției, pentru a obține calitatea de asigurat, sunt obligate⁴:
 - 1) să achite contribuția legală lunară pe ultimele 6 luni, dacă nu au realizat venituri impozabile pe perioada termenelor de prescripție privind obligațiile fiscale, calculată la salariul minim brut pe țară în vigoare la data plății, calculându-se majorări de întârziere;
 - 2) să achite pe întreaga perioadă a termenelor de prescripție privind obligațiile fiscale contribuția legală lunară calculată asupra veniturilor impozabile realizate, precum și obligațiile fiscale accesorii de plată prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare, dacă au realizat venituri impozabile pe toată această perioadă;

⁴ Art.259 alin.(7) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, cu modificările și completările ulterioare;

3) să achite atât contribuția legală lunară și obligațiile fiscale accesorii prevăzute la pct. 2) pentru perioada în care au realizat venituri impozabile, cât și contribuția legală lunară, precum și majorările de întârziere prevăzute la pct. 1) sau, după caz, obligațiile fiscale accesorii, pentru perioada în care nu au fost realizate venituri impozabile pe o perioadă mai mare de 6 luni. Această prevedere se aplică situațiilor în care în cadrul termenelor de prescripție fiscală există atât perioade în care s-au realizat venituri impozabile, cât și perioade în care nu s-au realizat astfel de venituri. În cazul în care perioada în care nu s-au realizat venituri impozabile este mai mică de 6 luni, se achită contribuția legală lunară proporțional cu perioada respectivă, inclusiv majorările de întârziere și obligațiile fiscale accesorii, după caz.

6. UNDE SE EFECTUEAZĂ PLATA CONTRIBUȚIILOR SOCIALE?

Începând cu data de 1 iulie 2012, **contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice** potrivit prevederilor Codului fiscal **se achită la unitățile Trezoreriei Statului din cadrul organelor fiscale** în raza cărora se află adresa unde își au domiciliul, potrivit legii, sau adresa unde locuiesc efectiv, în cazul în care aceasta este diferită de domiciliu.

Conturile bugetare unde se virează contribuțiile sociale datorate de către persoanele fizice, pentru fiecare trezorerie, se găsesc pe pagina de Internet a Agenției Naționale de Administrare Fiscală, la următoarea adresă:

http://static.anaf.ro/static/10/Anaf/AsistentaContribuabili_r/Con_IBAN_pf.htm

7. CUM SE POT OBTINE INFORMATII SUPLIMENTARE?

Informații detaliate se pot obține la:

- **accesând pagina de Internet, www.anaf.ro;**
- **telefonic, la Biroul central de asistență telefonică a contribuabililor, la nr. [031.403.91.60](tel:031.403.91.60);**
- **servicii/birouri servicii pentru contribuabili din cadrul unităților fiscale teritoriale.**